

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 kor.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6. és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XVIII. évfolyam 273. szám. Nagy-Várad. Szombat, 1912. november 30.

Bizonytalan helyzet.

(F. É.) Még mindig a minket külföldről fenyegető veszedelem áll előtérben. Minden téma aktualitását veszti, semmi egyébről szó sem lehet, míg ez a fenyegető mumus el nem tűnt országunk látóhatáráról.

A kereskedelmi és ipari pangás még lélekzethez sem enged jutni s mi nem irhatunk még ezidőtájt sem a karácsonyi honi iparpártolásról, mert jól tudjuk, hogy a mai gazdasági helyzetben senki, semmiféle ipar sem támogat. Az egyedül virágzó iparok most azok, melyek anyagot szolgáltatnak a hadviseléshez. A hadseregszállítók s a terménykereskedők semmiesetre sem panaszkodhatnak, hogy nem pártolják őket eléggé, de őket nem is ajánlottuk volna karácsonyi iparpártolási cikkünkben, mint akik a közönség segítségére szorultak volna.

A háboru veres ördöge még mindig ott öltögeti szörös nyelvét a határon s monarchiánk minden eszközök megragad, hogy eltávolítsa tőlünk ezt a keserű kelyhet, melynek kiürítését oly szívesen látták volna ellenségeink.

Inter arma silent musae. A fegyveres készülődés közepette a muzsák hallgatnak — ezt tartja a latin közmondás. A modern életben azonban, míg a muzsák csak tovább fujják gyönyörű melódiáikat, az alatt azonban pang ipar és kereskedelem s a vállalkozói kedv is a minimumra redukálódik.

Már pedig egy fejlődőképes s törekvő országnak ezekre van szüksége. A muzsák is fontos szerepet játszanak az országok kulturális életében. De viszont igazi kultúra

csak vagyonos gazdag országban juthat arra a polcra, amelyet megérdemel.

A nagy és véres háborukat követő háborus ragály is ijesztő mérvben terjed, a kolera, pestis és vérhas ezerszámra szedi áldozatait s minden eszközt meg kell ragadni egész Európának, hogy ennek a veszedelmes kórnak még a határokon utját állja. Elég baj volt miránk nézve eleddig maga a háborútól való rettegés, nincs semmi szükségünk arra, hogy egy veszedelmes ragály is behureoltassék országunk határai közé.

Bizonyos, hogy a hatóságok minden eszközt meg fognak ragadni, hogy a balkáni hadviselők táborából eredő kór ide lábát ne tehesse, de maga a társadalom is hathatósan kezére játszhatik az illetékes köröknek, hogy ha már a háborus izgalmak lecsöndesítésében szerepet nem játszhatik, legalább a veszedelmes ragályok kerüljék el országunk határait.

A szerb bonyodalom.

Ugy látszik, hogy a harcias kedv ott a zimonyi hidon tul, kissé kezd alább hagyni. A vitéz szerbek látják, hogy monarchiánk komolyan készül érdekeinek megvédésére s egy kis újabb háboru aligha nem keserves megpróbáltatásokkal járna rájuk nézve.

A monarchia külügyi hivatala ellenzi, hogy nagyköveti konferenciát hívjanak össze, mert azt feleslegesnek tartja.

Tudósításaink a szerb konfliktusról a következőket jelentik:

Szerb erőlködés.

Belgrád, nov. 29.

A hadügyi kormányzat a legnagyobb erőfeszítéseket teszi, hogy új hadsereget hozzon létre. A két következő évfolyam ujoncok már behívták, ugyszintén az összes tartalékos tisztek, katonarvosok és katonai tisztviselők megkapták a behívó parancsot. A szerb kormány nem teljesítette a bolgár kormányt az azt a kérését, hogy újabb szerb csapatokat küldjön a bolgárok harcterére. Ellenben a Monasztirnál felszabadult összes csapatokat és az első és második korosztály tartalékosait az északi határra irányították. Hir szerint a boszniai határon szerb bandák gyülekeznek. Ezek a feltűnő intézkedések ellentmondásban vannak a hivatalos nyilatkozatokkal, a melyekkel a szerb kormány a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy alaptalanok azok a hírek, a melyek szerint szerb csapatok Ausztria és Magyarország határai felé indulnak.

A konferencia.

London, nov. 29.

A Daily Telegraph illetékes helyről arról értesül, hogy a hatalmak között eszmé váltás folyik a konferenciáról. Németország és Anglia teljesen egyetértenek ebben a dologban, de az itt székelő külföldi diplomáták valószínűbbnek tartják kongresszus összehívását. Annak ellenére, hogy a szerbek tegnap délután megszállták Durazzót, az itteni lapok mégis optimisztikus hangon nyilatkoznak. A Daily Telegraph párisi értesülése szerint Szerbia be fogja érni azzal, ha szerződészerűen megállapított jogot nyer egy kikötőre a függetlennek nyilvánítandó Albániában.

Nem akarnak háborut.

Prága, nov. 29.

A Narodni Liszti belgrádi tudósítója beszélt a szerb kormány egyik tagjával, a ki a következőket mondta:

Mozgósítás miatt

4000 pár női és férfi **box**, vagy **lissé cipő** között választhat kedve szerint **most 7 koronáért**. Rendes ár sokkal több. Férfi és női posztó csizma, gyermek cipők és csizmák, sapkák, remek **férfi kalapok** rendkívüli alkalmi árakban december 25-ig.

Heller és Deutsch

Zöldfa-utca, Nagypiac-tér felőli végén levő áruházában 21. szám alatt. TELEFON 12-06.

Mindent meg fogunk tenni, hogy Európának annyira kicsücsösödött helyzetét enyhítsük. Az adriai kikötő dolgában elfoglalt álláspontunkat meg fogjuk védelmezni, de ha egész Európa ellenünk fordul, akkor sem fogunk e miatt verekedni. Nem akarunk még egy háborút. Országunk nagyon kicsiny és nem bír el két háborút egymásután. Minthogy az európai közvélemény nem akar hallani a háborúról, ennél fogva mi szerbek meg fogjuk várni a békés döntést.

Lemondanak Durazzóról.

Berlin, nov. 29.

Belgrádban már kezdik belátni, hogy Szerbiának Durazzóra való igényéről le kell mondani, mert ezt a kikötőt nem kaphatja meg.

Hötzendarfi Bukarestben.

Bukarest, nov. 29.

Hötzendorfi Konrád osztrák-magyar hadseregfelügyelő, aki ma ideérkezik, a király szárnysegédje fogadja a pályaudvaron és az egész itt tartózkodása alatt a király vendége lesz. Ez a látogatás az itteni politikai körökben igen nagy feltűnést kelt, annyival is inkább, mert néhány nappal Schemua vezérkari főnöknek Berlinben tett látogatása után történik.

Bécs, nov. 29.

Hötzendorfi Konrád hadseregfelügyelő ugyanolyan küldetésben megy Bukarestbe, mint amilyenben Schemua vezérkari főnök néhány nap előtt Berlinben járt.

A monarchia követelése.

Páris, nov. 29.

Állítólag bécsi hivatalos forrásból nyert értesítés szerint a monarchia megküldte Szerbiának követelésére vonatkozó jegyzéket, mely

igen barátságos hangon van szerkesztve. E szerint a monarchia Szerbia hadi sikereinek elismeréseként igényt tarthat a Szandsákra és U-Szerbiára. Nincs kifogása a monarchiának egy Egei tengeri kikötő birtokba vétele ellen sem. Ezenkívül Szerbia utat kap egy dalmáciai kikötőhöz, valamint Albánián keresztül egy fontos uthoz, ugyanban, hogy ez által Albánia érdekei csorbát ne szenvedjenek.

Szerb bandák Bosznia határán.

Belgrád, november 29.

A hadügyi kormányzat nagy erélyvel dolgozik, hogy új katonaságot szerezzen. Legújabbán két új évfolyamot hívtak be katonának. A tartalékos tisztek ma kapták meg behívóikat. A szerb vezetés ma nem teljesítette Bulgáriának ama kérését, hogy a határra csapatokat küldjön, sőt a Monasztirnál felszabadult csapatokat is utnak indította Bosznia határa felé. Bosznia határán szerb bandák gyülekeznek.

Szerbia csak Európának enged

Prága, nov. 29.

A szerb kormány egyik tagja, ma úgy nyilatkozott, hogy Szerbia mindent el fog követni, hogy a monarchiával szemben érvényt szerezzen az Adria tengeri kikötő tárgyában. Szerbia e követeléséről csakis az egész Európa nagyhatalmainak közbelépésére fog lemondani.

A belgrádi várat fel fogják robbantani.

Belgrád, nov. 29.

Napok óta lázas munka folyik a várban. A szerb hadvezetés török katonákkal alá aknáztatja a vár bástyáit és arra törekszik, hogy

mikor az osztrák-magyar monarchia hadserege bevonul, az egész várat felrobbantja. Belgrádban a kereskedők parancsot kaptak, hogy Nisbe költözzenek. A kereskedőket és a lakosságot naponként 8 vonat szállítja Nisbe.

A BALKÁNI HÁBORÚ.

A csatatéren most nagy a esend. Alig érkezik valami hír is. Ugy látszik, a szövetségesek sem nagyon fájlalják, hogy pihenhetnek. Az eddigi hadjárat ugyanis alaposan megrostálta őket.

Nagyjelentőségű Románia készülődése is, amely — minden eshetőségre számítva — készen várja az eseményeket.

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

A béketárgyalások.

Konstantinápoly, nov. 29.

A két hadviselő fél megbízottai ismét találkoztak. Hivatalos körökben a legnagyobb titoktartást tartják a tárgyalásokról. Hírlik, hogy a porta most egy határt fog indítványozni, mely a jelenlegi török-bolgár határ Kasa-Kirgyali egy pontjából indul ki és majdnem merőlegesen vezet az Égei-tenger partjához, de meghagyja Dedeagacsot a törököknek. A török körök optimisztikusak és azt hiszik, hogy a tárgyalások hétfőig befejezést nyerhetnek.

Románia készenlétben.

Bukarest, nov. 29.

A kormány teljes esendben minden eshetőségre megteszi a katonai készülődéseket. A műszaki csapatok négy hét alatt megépítettek egy 40 kilométeres katonai vasutat

VADÁSZAT A KÁRPÁTOKBAN.

Irtá: SIMON ANDOR.

Valahol a szohodoli hegyek alján kóborogtam egykor, a rengeteg fenyvesekben, ahova az erdőkerülőknél, favágókon és vadászokon kívül csak elvétve téved ember. Sőt még a favágók és erdőkerülők is ritkán járnak erre, de annál gyakrabban a környékbeli vadászok, kiknek kedvence vadászterületük ez, hiszen itt nem kell félniük attól, hogy minden pillanatban előléphet a sűrűből a vadőr, vagy a finánc. Különbösen is e vakmerő emberek nagyon könnyen beszélnek itt a fináncal. Megtörtént már, hogy megcsipték a vadászot a fináncok s kérdezték tőle, hogy van e vadászjegye?

Az ipse foghegyről vágta oda nekik:

— Van hát. Akarják látni? Itt van a puskavégén.

S azzal szemtelenül dugta fegyvere csövét az orruk alá.

A vidék valóban kies, vadregényes volt. A hegyekből csörgedező patakok tompa morajlása mellett hallgattam a fenyves rigók füttyét. A nap előtűnedező sugarai áthatol-

tak a fák lombjai között s valóban gyönyörű színt, valami utánozhatatlan pompát kölcsönöztek az erdőnek.

Az illatos fűvet a reggeli esőndben legelgették a vadak. Csend van mindenütt. Az erdő némaságát itt-ott a vadászok fegyverének a dörrenése törte meg, de ez annyira megszokott volt a vadaknak, hogy fejüket felkapva figyeltek pár pillanatig, de aztán — mintha mi sem történt volna — esőndesen legelgettek tovább.

A fákon vig mókuskák ugrándoztak a ragyogó napfényben. A lombok között a sokféle madár dal hallatszott, amely együtt gyönyörű áriájú zenét alkotott. A hegyek között elterülő legelőkön megszólalt a havasi kürt égig ható hangja s egybeolvadva a bojtár furulyájának hangjával, szállt fel a mérhetetlen magasságba.

Isteni szép idő és vidék volt. Szerettem volna örökké itt élni s gyönyörködni a Teremtő utólérhetetlen munkájában: a gazdag természetben...

Ma vadászat lesz. Szíves házigazdám

egy öreg erdész, kinek vendégszeretetét élveztem rövid ott tartózkodásom ideje alatt, vadászni hívott meg. Már hajnalpirkadás-kor felköltött. A nap előtűnedező arany-sárga sugaraitól kísérve ballagtunk a vadászeshely felé négyen: én, az öreg erdész, Bandi fia, aki még mindössze 18-szor látta a viruló tavaszt s aki még most van először a vadregényes vadonban és Mitru a kerülő, aki itt nőtt fel. Ismerte is az erdőnek minden zugát. Tudta, hogy merre van a disznócsapás, a medve merre szokott járni s hol a legdusabb legelő, ahol az őzek legelik a harmatos fűvet reggel.

Az öreg erdész már odahaza mondotta a fiáról:

— Tudja öcsém, a fiam még csak most szabadult ki az iskola padjaiból. Hozzá akarom már az erdőhöz is szoktatni, hogy valamikor jó erdész legyen belőle. Eddig folyton csak a tanárai intő szavait hallotta, szokja meg a medve bömbölését s a vaddisznó rőf-fenését is!

Az öreg erdész ezt a megszokás hangján mondotta, mintha mi sem volna könnyebb ennél. Bandi egyébként nyugodt te-

N a g y v á r a d i

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut, 6. szám alatt az Orsolya - zárdá épületében
fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.

Mangaliától (a Fekete-tenger partján) egészen a bolgár határig. Az oroszok állítólag már hatvanezernyi emberrel Reni-nél kezdődőleg a Pruth-mentén a román határon állanak.

Fegyverszünet.

Belgrád, nov. 29.

A fegyverszünetet tegnap megkötötték. Konstantinápolyból még nem erősítették meg ezt a hírt.

Berlin, nov. 29.

A Lokalanzeiger Belgrádból tegnap késő éjjel azt a távirati értesítést kapta, hogy Bagcsekőiben megkötötték a fegyverszünetet. A részleteket még nem tudják.

Albánia függetlensége.

Trieszt, nov. 29.

Az albán nemzetgyűlés titkára Garacucchi Izmáil kemál megbízásából Valonából a következő táviratot küldte: A nemzetgyűlés, amely Albánia összes vidékeiből való delegátusokból áll, felekezeti különbség nélkül, ma Valonában Albánia függetlenségét proklamálta és az ideiglenes kormány elnökévé Izmáil Kemál béget nevezte ki.

Róma, nov. 29.

A Corriere d'Italianak jelentik Valonából: Izmáil Kemál az összes albán elköteleseket rábirta arra, hogy azonnal proklamálják Albánia függetlenségét és hogy az országot Ausztria-Magyarország és Olaszország oltalmába ajánlják. Az alkotmányozó gyűlést Elbasszába hívták össze.

Katonai tanácskozás Bécsben.

Bécsből jelentik: december első napjaiban nagy katonai tanácskozás lesz Bécsben, amelyen katonai belserveszeti ügyekről fognak tanácskozni.

kintetű izmos fiú volt, akin meglátszott, hogy a szabad természet fia. Kitűnően kezelte a fegyvert. Ritka lövőképességének már nem egy, a magasban kóválygó sas esett áldozatul. Valóban páratlan biztossággal célzott. Eddig még nem volt alkalma az erdő vadain is kipróbálni lövőképességét. Őszintén megvallva magam is bámultam azt a főlényt, azt a nyugodtságot, amellyel ez ifjú rendelkezett. Mintha csak apró madarakat jöttünk volna vadászni, oly semmibe sem vette vadászatunk veszedelmességét.

Ilyen gondolatok között értünk a les helyre, ahol Mitru állított fel bennünket. En és az öreg vadász egy félkör alakban húzódó hegy két végére kerültünk s közöttünk volt a Bandi les helye.

Mitru elment, hogy az öreg erdész kopóival kizavarja rejtekéből a völgyben levő vadat, medvét vagy vaddisznót. Nem sokára már hallani is lehetett a kopók csaholását s a vaddisznók röffenéseit. Hangos lett az erdő. Hozzánk a hegyre, mint földalatti tompa moraj hallatszott a zaj. Ugy látszott — a hangok után ítélve, hogy medve nem került a hajtásba s mi már kissé megnyugodva vártunk az előtörő vaddisznóra, hogy biztos lövésünkkel leterítsük, de ezen feltevésünket az öreg erdész barátom majdnem életével fizette meg...

Elővett a vadászláz. Az a meggyarazhatatlan és különös érzés, amely erőt vesz az emberen akkor, amikor egy bekövetkezendő veszélyt vár s amit csupán ügyessége által háríthat el magáról. Minden pillanatban előtörhet az üldözött és feldühödött vad. Egy hibás lövés és a vadász ki van téve a vad fékezhetetlen dühének.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 29.

Elnök: **Tisza István** gróf.

Elnöki előterjesztés nem lévén, mindjárt áttért a Ház

a jövő évi költségvetés

tárgyalására.

Madzsironics horvát képviselő horvátul beszél.

Tisza István elnök: Az 1867. évi 35. törvények 5. §-a megengedi, hogy a horvát képviselők horvátul beszéljenek. Ebben a jogukban senki sem korlátozta őket a múltban sem és a jövőben sem fogja korlátozni senki. Meg kell azonban jegyezni, hogy a Ház tanácskozása és egymás megértése szempontjából nem tartom helyesnek, hogy horvát képviselők horvátul mondják el beszédeiket. A Ház elnöksége és tisztikara nem tartozik tudni horvátul és így a horvát beszédek elhangzanak anélkül, hogy azt bárki is megértené és arra felelni tudna. Reméli, hogy a horvát képviselők a jövőben szem előtt fogják tartani az általa most elmondottakat és a jövőben beszédeiket magyarul fogják elmondani. (Helyeslés.)

Rakovszky Iván polemizál Mihályi Tivadar tegnapi beszédével, aki azt mondta, hogy ha a haza veszélyben forogna, a nemzetiségek is a haza védelmére sietnének. Örömmel veszi tudomásul ezt a kijelentést, bár azt hiszi, hogy ennek hangoztatása felesleges, mert aki ez országban él és polgár jogokat élvez, annak — ha a haza veszélybe jut — kötelessége annak védelmére sietni. (Helyeslés.) Majd azzal a kijelentésével foglalkozik, hogy Magyarország is Törökország sorsára fog jutni a belviszályok miatt. Kijelenti a szót, hogy addig míg olyan vezéreink vannak, akik ma vezetik az ország kormányát, nincs semmi ok arra, hogy ilyen kijelentésekben hinni tudjunk. (Ugy van, helyeslés.) Birálja ezután a költségvetést. Sürgeti a közigazgatás államosítását. Amennyiben tudja, hogy a kormány demokratikus irányban kormányozza az országot, bizalommal van a kormány iránt és a költségvetést elfogadja. (Eljenzés, szónokot sokan üdvözik.)

Vajda Sándor (nemzetiségi) a nemzetiségi sérelmeket teszi szóvá. Azt mondják, hogy a nemzetiségek kössenek békét a magyarokkal. Hát mivel kössünk békét? Ha a koalícióval akartunk volna békét kötni, erre fizikai idő nem lett volna, mert a koalíció idő előtt megbukott. A munkapárttal kössünk békét? Ki tudja rem-e fog már holnap megszűnni a mostani többség, (derült-ség, felkiáltások: Ne féljen tőle.) és akkor ismét egy más párttal kelljen tárgyalni a békéről. Elszomorítónak tartja, hogy az ellenzékét kidobták (Zajos tiltakozás.) a parlamentből és csendőrszuronyokkal veszik körül a parlament épületét. Rendszer lett abból, hogy a minisztertől lefelé a legkisebb tisztviselőig lábbal tapossák a nemzetiségi törvényt. (Felkiáltások nem igaz.)

Mihályi Tivadar (közbeszól.) De igaz! **Tisza István** elnök: Felhívom Mihályi Tivadar képviselő urat ne zavarja a tanácskozást.

Mihályi Tivadar: Ne provokáljanak bennünket.

Az **elnök** Mihályi Tivadart rendreutasítja.

Vajda Sándor folytatja beszédét. A felállítandó új görög katolikus püspökség sérti a románok vallási érdekeit. A kormány a püspökség felállításával előidézi a románok békétlenségét. Ezek inkább készek vallásukról lemondani, semhogy elfogadják az új magyar görög kath. egyház rendelkezéseit.

(Az elnöklést **Jankovics** Béla al-elnök veszi át.)

Reméli, hogy a románok is megkapják mindazokat a jogokat, amelyeket már évek óta követelnek. A költségvetést nem szavazza meg. (Helyeslés a nemzetiségek részéről.)

5 perc szünet.

Szünet után **Jankovics** Béla alelnök megnyitja az ülést és folytatja a költségvetés tárgyalását.

Návay Lajos szólalt fel, hogy a költségvetés tárgyalása során elmondja véleményét a belső és külső politikai helyzetről.

— Fene egy vad lehet! Éppen nekünk való!

... A kutyák csaholása egyre közelebb hallatszott. Utunk egy szép kis erdei tisztáson vezetett keresztül. Az öreg erdész meglepődve állott meg a tisztás szélén s intett, hogy vigyázzak.

Mi lehet az, ami még a tapasztalt öreg vadászot is meglepte? Kíváncsian néztem oda. Ereimben megfagyott a vér a dermesztőn szép, de igazán ritka látványon. A tisztás közepén két hatalmas medve állt tétován, megrémülve, helyesebben feldühösítve a kutyák csaholásától, de azért minden pillanatban készen arra, hogy az előző ellenséget egy szorítással, vagy mancsának egyetlen hatalmas csapásával kivégezze.

Megdermedve álltunk pár pillanatig. Az öreg erdészből egyszerre csak egy kétségbeejtő kiáltás tört elő. Hőféhér arccal, némán mutatott a tisztás tulsó oldalára, ahol egy mosolygó fiatal arc tünt elő a bozótból. A Bandi volt. Fegyverével célzott s várta minden pillanatban, hogy mikor löhet.

Kíváncsi volt megtudni ő is, hogy mért maradtak el a kutyák? A helyzet rendkívül veszedelmes volt, mert a két medve is észrevett bennünket s már dühös ordításokat hallattak, jelölve annak, hogy támadni akarnak. Az öreg erdészben felébredt a fia iránti szeretet. Nem gondolva a bekövetkezendő veszedelemre, arcához kapta a fegyverét és célzott.

Hangos, dupla dörej rázta meg az erdőt. Egyszerre dördült el az apa és fia fegyvere. Az egyik medve két lövéstől is

Mögöttem egy fülemüle csicseregett... A magasból fenyes rigó fütttye hallatszott... Eszembe jutott a reggeli séta s ez némileg megnyugtató — pár pillanatig, hogy annál nagyobb erővel vegyen ismét erőt rajtam az előbbi érzés.

A két isteni szép madárhangba belevegült a kopók csaholása s a vaddisznók röffenése, amely egyre közelebb hallatszott. Most hirtelen megszűnt a kutyák csaholása. — Mi történt? — kértem önmagamtól, de feleletet nem tudtam találni reá.

Talán nagyobb vadra akadtak a kopók, amely megtámadta őket? Vagy talán felhagytak az üldözéssel, vagy pedig elvesztették a nyomot? Nem! ez nem lehet. Egymást kergették a gondolatok agyamban...

Tovább nem volt időm gondolkodni. Figyelmemet teljesen lekötötte a nesz, mely a szemben levő bokrok felől egyre közelebb hallatszott. Vincheszteremet göresösen szorítottam vállamhoz s vártam a vadat — egy robbanó golyóval. De a vad helyett az öreg erdész lépett ki a bozótból. Megkönnyebbülten ereszttem le a fegyveremet.

— Pszt! — suttogta öreg barátom, — Azt hiszem vadkant hajtottak a kutyák. A disznó lehúzódott a patak medréhez s onnan nem tudják kiszorítani. Bandi a helyen van. Ő még fiatal s heves véri. Ne szóljunk semmit neki, hanem ketten menjünk le a völgybe a vadért!

Szóltalanul bólintottam szavaira s csendesen ballagtam utána. Alig heladtunk pár lépést, amikor ismét felhangzott a kopók csaholása. Az öreg erdész visszazérett reám, mintha csak azt mondta volna:

Rátér a belpolitikai helyzetre. Az obstrukciónak nincs erkölcsi alapja. Az ellenzék maga kereste ezt a helyzetét és szomorú, hogy ily súlyos alakulások idején is mákacsul kitart mellette. A többség határozottan óhajtja a békét. Híve a közigazgatás reformjának, az állami adminisztrációnak az önkormányzati szempontok megóvásával. Sürgősnek tartja a liberális, demokratikus választójogot.

Szabó János beszédének holnapra való elmondását kéri. A Ház megadja erre az engedélyt.

Serényi Béla gróf a legelőkről terjeszt be kisebb javaslatokat. Az ülésnek háromnegyed 2 órakor volt vége.

Városatyák választása.

Kortés összejövetel.

Egy hét óta mozgalmas éjszakák jelzik Nagyváradon, hogy választásra készül a a polgárság. Minden estére jut 1—2 agitációs összejövetel a városatyá jelöltek érdekében.

Holnap, vasárnap, december 1-én töltik be ugyanis az újvárosi választókerületben *Bertsey* György és dr. *Berkovits* Ferenc elhalálása és dr. *Halász* Lajos lemondása folytán megüresedett három törvényhatósági bizottsági tag helyet, valamint a várad-váraljai választókerületben dr. *Várady* Zsigmond elköltözése folytán megüresedett egy bizottsági tag helyet.

A pártok mindenike erősen dolgozik, hogy jelöltjeit győztesen hozza ki a küzdelemből.

A várad-váraljai kerületben nem lesz oly heves a küzdelem, mert itt úgy a nemzeti munkapárt, mint a 48-as párt közös jelöltet állít *Hiemesch* Frigyes, az *Osztrák-Magyar Bank* nagyvárad-i fiókjának főnöke személyében. Vele szemben a szociálisták próbálnak jelöltet állítani *Bernáth* József

találva, halva rogyott a földre, a másik ellenben dühös bömbölést hallatva rohant felénk.

Öreg barátom eldobta fegyverét. Tudta azt, hogy itt már csak a hideg acél mentheti meg. Ha nem sikerül egy biztos szurással megölnie a medvét, az végez vele. A medve rohanása ledobta az öreg erdészt a földre.

Törével kétségbeesetten csapkodott a medve felé . . .

Célzásra emelem fegyverem, de nem tudok célozni. A folyton mozgó vad nem biztos cél s a mellett könnyen találhattam volna öreg barátomat is.

— Ne félj apa! — Hangzott e pillanatban a Bandi fiatal érees hangja. Ez nem úgy szólt, mint eddig. Kíért belőle a hideg elszántság: megmenteni mindenáron az apját.

Még mielőtt elsüthettem volna fegyveremet, mint egy árnyék suhant el előttem Bandi alakja.

— Ne félj apa! — hallatszott biztató hangja.

A következő pillanatban ráugrott hátulról a medvére. Karja nagyot suhan a levegőben s törén megcsillámlott a reggeli nap-sugár. Szinte hallani véltem a tör suhanását, amint belefuródott a vad nyakába. A medve holtan fordult le öreg barátomról s kitörő vére pirosra festette Bandi amugyis életteli piros arcát.

személyében. Ezt a jelölést azonban nem lehet veszélyesnek venni.

Annál nagyobb lesz a küzdelem az újvárosi kerületben. Itt a 48-as polgárság feltétlen többségben van s ha nem tartózkodik az iparosság a szavazástól, jelöltjeit meg is választják.

A munkapárt Ujvároson *Csatáry* József tekintélyes kereskedőt, *Hegedüs* Nándort, a Nagyvárad-i Napló szerkesztőjét és *Lédig* Árpád gyógyszerészt jelölte.

A 48-as párt jelöltjei: *Szabó* Károly műasztalos, az ipartestület alelnöke, ifj. *Mónus* Sándor fiatal képzett iparos és *Boros* Jenő, a Nagyvárad-i Friss Ujság kiadó-tulajdonosa.

De még más jelölt is van; a kisiparosok egyrésze *Stern* Béla nyomdatulajdonost, a kisiparosok egyesületének elnökét óhajtja bevinni a törvényhatóságba.

A választást Várad-Ujvároson dr. *Mihelyi* Lajos elnök, Várad-Váralján pedig *Ullmann* Sándor elnök vezetik.

Szállítások Romániába.

Románia készülődése.

A háborus hangulat Magyarország közgazdaságára van legnagyobb befolyással. Ez a befolyás azonban külkereskedelmünk szempontjából nem kedvezőtlen, sőt oly fokozódást jelent, amit csak évek múltán értünk volna el.

Amióta a háboru híre lábra kapott azóta különösen Románia felé oly nagy az exportunk gabona, ló, szarvasmarha, gyapju, takarmányból, hogy érdemes volna, ha az illetékes fórumok is figyelembe vennék. Romániában ebből a nagy és gyors kivitelből arra lehet következtetni, hogy ott készül valami. Az a színezete van a dolognak, hogy nagyszabású előkészületeket tesznek.

Románia Magyarországon a kereskedők százait mozgósította, hogy innen minél gyorsabban és minél nagyobb mennyiségben szállítsanak ki általa megjelölt cikkeket. Románia igen ügyesen intézte ezt a dolgot. Egyszerre lepte el az országot és így módjában van nagy tömegekben és gyorsan kötni üzletet. Úgyes politika. Mire Magyarországon észreveszik a manipulációt, már akkorra Románia, ha nem is tudja teljes szükségletét beszerezni, de mindenesetre nagy készlettel fog rendelkezni.

Bármennyire is szimpatia monarehiánk Romániával és viszont, ebben a kérdésben Magyarországra nézve károsodást is jelent ez a nagy rendelés.

Magyarországnak igaz, hogy van fölöslege, melyet állandóan a külföldnek szállít, azonban ne felejtjük el, hogy a Romániába irányuló nagy kivitelünk nem ezt a fölösleget viszi ki, mert ez már amugy is le van kötve, hanem azt, amelyre tulajdonképen szükségünk van, de aminek az árát a mai nehéz pénzügyviszonyok között most jól megfizetik.

Szinte önkénytelenül is felvetődik az a kérdés, hogy Magyarországnak nincs szüksége ilyen előkészületekre? És ha van, akkor talán már fölöslege is van? Még ez esetben is, ha bekövetkezik az a szomorú idő, amit senki sem óhajt, hogy a mostani kon-

fliktusból háboruba megyünk át, az országnak már most gondoskodnia kell arról, hogy a háboruval járó rettenetes drágaság súlyát enyhítsék. Gondoskodni kell róla, hogy a lakosság ne szűkölködjék a legszükségesebbekben. Ezt pedig nem tudjuk másként elérni, mint úgy, hogy a kivitelt most korlátozzuk.

Ebben a dologban példát vehetünk Szerbiától, mely a háboru kitörése előtt jóval beültötta kormányrendeletileg a kivitelt. Így kell eljárni Magyarországnak is, még pedig a lehető leggyorsabban, mert mindennap nagy veszteséget jelent. Ez a rendelet nem bénítaná meg az exportot, mert ha nem talál bekövetkezni a háboru, a fölösleges cikkeket mindég ki lehet és ki is fogják vinni. Viszont ha bekövetkeznék az a szomorú idő, akkor az országnak föltétlen szüksége van a most nagy mennyiségben kiszállított árukra.

Reméljük, ezt a romániai akciót észre fogják venni illetékes helyeken is és rövid idő alatt le is fogják szerelni.

Vidám históriák a törvénytészen.

A fogház vicces lakója volt ez év áprilisában *Kovács* Mihály. Eledsen valami rossz fát tett a tüzre, amiért 2 napot kellett ülni az élesdi járásbíróház hűs fogházában. Hogy ne egye hiába az állam kenyerét idéző végzéseket állítottak ki vele. *Kovács* Mihály szorgalmasan töltötte ki az idéző végzés blankettáit, és egyszer csak az unalmas munka mellett nagyszerű eszme villant meg agyában. Április volt és gondolta, ilyen jó áprilisi tréfát se igen csináltak még. Volt egy jó barátja *Barabás* István, őt szemelte ki áldozatul. Kiállított egy hivatalos blankettát *Barabás* István nevére egész pontosan, semmi hiba sem volt benne, ráütötte a pecsétet. Nagy volt a esodálkozása *Barabás* Istvánnak, amikor a kezéhez kapta a hivatalos irást. Feketén meredtek rá a betűk:

Idézés bűnügyben!

Szegény, nem tudta, hogy jut ehhez a megtisztelő meghíváshoz, de meg kellett jellenie, mert ott volt a végzésen, hogy ha meg nem jelenik, 28 korona büntetést fizet. Pont. Sem többet, sem kevesebbet. Így akarta ezt *Kovács* Mihály. A kitűzött napon meg is jelent a bíróságnál, s ekkor aztán kiderült a turpisság. De a nagytekintetű és szigorú ügyészség nem ismer tréfát. Perbe fogta az élesdi fogház vicces lakóját okirat-hamisítás miatt. És míg a tegnapi tárgyaláson *Kovács* Mihály könnyek közt kérte, hogy ne büntessék meg, nem tudta, hogy baj lesz belőle és ha elítélnék, elvesztené az állását, addig a bírák derűsen mosolyogtak és — felmentették a tréfák iránt nem érzéketlen férfiut. Lám, a komoly bírók is méltányolni tudják, ha valaki vidám pereket szerez nekik . . .

Fizess, vagy lelőlek! — mondotta *Mezey* László vejének és elébetartotta a browningját. Azaz hogy nem is browning volt az, hanem csak egy ártatlan — cigaretta tárcsa. Azonban revolver alakú cigarettatárcsa, amelyet ha elébed tartanak és megnyomják a ravaszt, felpattan a zár és illatos cigaretták kaecingatnak feléd. Így akarta *Mezey* László arra birni a vejét, hogy fizesse meg az 50 korona tartozását. A pénzek behajtásának ezt a módját azonban nem ajánljuk neked nyájas hitelező mert a tekintetes királyi törvénytészek, mint büntető bíróság úgy elítél érte zsarolásért, mint a pinty, akarom mondani, mintha valódi hamisítatlan gyilkos revolvert szegeznél az ipse mellének

nem azért, mert a bot is elsülhet, ha Isten akarja, hát még a browning alakú cigaretta tárcsa, hanem mert nem szükséges, hogy a kényszerítő eszköz revolver legyen, éppen elég, ha az áldozat azt hiszi, hogy ha ellenáll, golyó repül a hasába. Így szól az ítélet indoklásának a lényege és ezt Mezey László a saját szomorú tapasztalatával tanulta meg.

A szerelmes varrólány gyöngéd érzelmeit a bíróság úgy látszik nem tudja eléggé méltányolni... De hogy az elején kezdjük a dolgot, a varrólány (a név ugye mellékes) — amint a tegnapi tárgyaláson az ő szomorú történetét előadta, így amint következik — három napig élt nagy boldogságban a fess tisztihelyetessel (a név szintén mellékes, ugye kérem?), de a harmadik napon el kellett menni a tisztihelyettesnek a kaszárnnyába. S a leány ábrándozva várta vissza az ő szép katonatisztjét. Helyette azonban jött a tisztiszolga és jelentette, hogy a gazdájának hirtelen el kellett utazni Debrecenbe s amíg visszaérkezik, a kisasszony is legokosabban teszi, ha hazamegy. A leány úgy is tett, de előbb a tisztihelyettes szekrényéből elvett egy 150 koronás gyönyörű aranygyűrűt — a szerelmük emlékére, mondta ő — ellopta, mondta a királyi ügyész. És a bíróságot nem hatotta meg a varrólánynak az a megható előadása, mert egy havi fogházra ítélte el a szerelmes varrólányt, (aki a vizsgálati fogsággal már ki is töltötte büntetését) annál inkább, mert bizonyos pénzek eltűnéséről is szó került. Eddig van.

Interjú egy háziasszonnyal a háboru apróbb káraitól.

Önagságával kora reggel találkoztam a piacon. Megengedte, hogy hazakisérjem s utközben feltárta előttem egy háztartás izgalmas beléletét.

Őszintén szólva nagyon fáztam a hideg, tejfehér ködös novemberi reggelen, de mikor hallottam azt a sok panaszt, felsírást, kétségbeesést és pusztítást, amelyet a háboru izzó nagy réme okozott egy tíz méteres körzetű, szerény háztartás tereumán belül, hát lassan lassan magam is tűzbe jöttem. Ha eddig hidegen hagyott a háboru, hát most roppant felháborodás fogott el, mikor egy negyedórai beszéd után megtudtam, hogy mióta a háboru tart, azóta a tojás ára két fillérrel emelkedett.

— Mit érdekel az bennünket, mondta önagsága, hogy a német birodalmi bank felemelte a kamatlábat? ...

Azon kesereg a világ, hogy a nagy bankok nem adnak pénzt. Hát gondolunk mi arra most, hogy pénzt kapjunk? ... Már ezen régen teltünk magunkat. Ma már krajcárokból élünk s megörökönyödünk, mikor azt halljuk, hogy a cukrot holnap már drágábban kapjuk négy fillérrel, mint ma.

— Hát bizony, vannak a háborunak apró borsalmi is, jegyzem meg óvatosan.

— Higyje el, ezek rettenetesebb dolgok, mint az, mikor olvassuk, hogy hatszáz törököt lemészároltak a montenegróiak. Az ember küzd, a gyerekeknek mindennap kenyér kell s csak azt érezzük hogy egy hónap óta több kell lisztre.

Képzelve, ma reggel is milyen meglepetés ért. Elküldöm a cselédemet kávéért, hát egy óra múlva alkál jön vissza, hogy nincs kávé az üzletekben. Nem is lesz, csak holnap. Egy éjszaka boszorkányos módon valami rettenetes moloch elnyelte az egész kávémenyiséget ...

Na igaz, a cselédek! ... Ha kimegy a leány a piacra, biztos, hogy csak délből kerül elő. Kérdezem ma Jucitól.

— Hol voltál ilyen sokáig? s egy félórai bő-

gés után bevallja, hogy találkozott a földijeivel, köztük volt a Gyurka is és aztán ... hát már tetszik tudni ... hitta a császár.

— És én mérgeződtem. Ez pedig mindennap így van. Mindennap találkozik a földijeivel, akik bucsuzkodnak tőle.

— Hogy viselkednek a férfi cselédek?

— Hogy? Ugy, hogy egyáltalán nem dolgoznak. Nincs kedvük. Nyugtalanok.

Képzelve, mivel ijesztett meg a hetes is. Kenyérsütés előtt állunk s nincs egy csipetnyi lisztünk. Beírok a kontéknönyvbe tizenöt kiló ötös lisztet és szalasztom a hetest érte.

Visszajön az én hetesem és el kezd mesélni, hogy liszt nincs sehol a városban és hogy ő látta, mikor ... — dehiszen tudja ugyebár? ...

— Mit Nagyságos asszonyom?

— Jé, hát maga még nem tudja! ... Hiszen ezért nem tudunk kenyeret sütni, ezért kell készen venni ... Kihordták az éjszaka az egész lisztmenyiséget a pályaudvarra. A hetesem 92 waggont számlált: mind tele van.

Nincs elég cukor, kávé, tea, liszt, óriási a zöldség hiány és az a 92 waggon ott áll indulásra készen ...

— Szép kis pénzbe kerülhetett ez a munició.

— Ah, nem is gondolja! ... Tudja, mit beszélnek? ... Egyetlen éjszaka, most-most: tegnap éjszaka az egyik nagykereskedő 10.000 korona áru kávé, a másik 20.000 korona áru lisztet adott el.

— És mi itt maradunk minden élelmiszer nélkül. Mindennek rohamosan szökik az ára! ...

Ismeri a két gyönyörű szürke lovunkat? ... Na látja, ezeket is el kell hogy adjuk. Csak persze legyen, aki megvegye ... Nincs széna, nincs zab, mind összevásárolta a ... hiszen tudja maga is, hát minek mondjam.

Látja, ugye megy tönkre egy szerény háztartás. Zavarba hoz bennünket ez a háboru, megkeseríti az életünket, kizökkent a rendes életmódunkból és bosszant, keserít a végtelenségig. Tudja, hogy a sok mérgeződésbe valósággal megöregedtem ez alatt a két hét alatt? ...

— Már pedig azt az egész balkáni háboru nem érdemli meg, hogy egy fiatal szép asszony öregedjék miatta. Ez a legnagyobb kára a háborunak, amit eddig hallottam.

Normális állapotok Horvátországban. A horvát képviselők ma felkeresték a házban Lukács László miniszterelnököt és megkérdezték, mi az álláspontja a horvát kérdésben és mit szándékozik tenni a horvátországi állapotok normális rendjének helyreállítása érdekében.

Lukács László kijelentette, hogy a vasuti pragmatikát egyes a horvátokra sérelmes rendelkezéseit megváltoztatja. A horvát képviselők helyeslőleg vették tudomásul a miniszterelnök kijelentését.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipős, legjobb Bor-olino és Pichler kalapok

REICHARD áruháza
cégnél szerezhetők be.

..HIREK..

* **Uj kanonok és prépost.** A király a csanádi székeskáptalanban megüresedett Bonnaz-féle alapítványi kanonokságot dr. Kramp János marosontuli főesperes, eleki plébánosnak adományozta. Kovács Ignác soproni kanonoknak a veszprémi címzetes prépostságot adományozta a király.

* **Báró Gerliczy Ferencné ki-tüntetése.** A bajor király báró Gerliczy Ferencné szül. báró Fejérváry Gizella császári és királyi palota hölgynek a bajor királyi Terézia rendet adományozta. Uralkodónk az érdem rend elfogadására és viselésére vonatkozó engedélyt a tegnapi hivatalos lapban közzétett kézirat alapján adta meg.

* **A vármegyei tiszti nyugdíj-alap.** Lassanként talán még a folyó évben leérkeznek az 1912. évi költségvetések és az erre vonatkozó határozatok a minisztertől. Tegnap a tiszti nyugdíjalapra vonatkozó határozat jött le a belügyminisztertől. A vármegye tudvalevőleg elhatározta, hogy a nyugdíjalap javára két és fél százalék pótdót vet ki. A vármegye határozatát tegnap jóváhagyta a miniszter.

* **Szabályrendeletek a jogügyi bizottság előtt.** Nagyvárad város jogügyi szakszabálybizottsága kedden, december 3-án délután 4 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal tárgyalásra kerülnek: a szervezeti szabályrendelet módosítása és átalakítása a fizetésrendezésből folyólag; — a családi pótlékra vonatkozó szabályrendelet; — és végül a tejesarnok rt.-gal kötendő szerződés.

* **Pályázat állami tanítói állásokra.** A hivatalos lap tegnapi számában 103 iskolában üresedésben levő tanítói, tanítónői állásra hirdet pályázatot a vallás- és közoktatásügyi miniszter. Ebből a 103 helyből három biharmegyei. És pedig Körösszék községében, Madarászon és Vizesgyánban egy-egy tanítói állás vár betöltésre. A pályázatokat december 15-ig kell beadni.

* **A budapesti hidak védelme.** A katonai intézkedések következtében a vasuti hidak őrizet alá kerültek. A budapesti hatóságok ennélfogva értesítik a közönséget, hogy a lágymányosi összekötő vasuti hidat és az újpesti óbudai vasuti hidat a gyalogjáró közönség ezentúl csak reggel 6—8-ig, délből 12—1-ig és este 6—8-ig használhatja. Más időben tilos a hidakon a közlekedés.

* **Tanácskozás a honvédtüzérlaktanya ügyében.** Mint már említettük, megkerültek a nagyváradai honvédtüzérlaktanya elveszett okmányai. A vegyes bizottság a laktanya ügyében most már megtarthatja ülését, amely ma, szombatra van kitűzve, a városházára. A bizottság katonai tagjai is lejönnek az ülésre a honvédelmi miniszteriumból.

* **Elűtött öreg ember.** F. hó 29-én 12 órakor a Rákóczi-úton Fekete Viktor kerékpárjával Fajkán Károly öreg munkást elűtötte. Fajkán Károly az esés következtében megsérült és az éppen arra járó Réz kapitány a 101-ik számú egyfogatu bérkosin lakására szállította.

* **Kinevezés.** A magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Molnár Sándor* okleveles gazdasági szaktanítót a komádi önálló gazdasági népiszkolához rendes gazdasági szaktanítónak nevezte ki.

* **Meglopott leány.** *Grósz Berta* pincérleány ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, hogy Torna-utca 5. sz. alatt egyik vendéglőben szolgált, ahonnan f. hó 25-én este némi félreértések következtében kilépett. Az összekülönbözésnek következményeképpen azonnal eltávozott a Téglavető-utca 28. sz. a. lakásába. Midőn így az új lakására érkezett, ruháját átvizsgálta s meglepetésére két darab női alsónadrág, két tucát zsebkendő, sok egyéb szallag és bluz hiányzott a ruhakosarából. A kára körülbelül 40 koronát tesz ki. Ismeretlen tettes kipuhatolását kéri s egyben annak megbüntetését.

* **Hű társ.** *Bodnár Márton* napszamos panaszt emelt *Köte-Bódis Ferenc* napszamos ellen, mert a pajtában levő fehér vászon tarisznyáját ellopta, amelyben egy fél kenyér és egy fél kiló vastag fehér szalona volt, amelynek értéke 3 korona.

* **Előadás a török sebesültek javára.** Dr. *Mészáros Gyula*, a Magyar Nemzeti Múzeum őre a kiváló nyelvtudós és ismert keleti utazó, aki már több városban tartott előadást a török sebesültek javára, ma, november 30-án délután 5 órakor a városház dísztermében „*Konstantinápoly*” címen színes vetített képekkel kísért előadást fog tartani, amelynek bevétel szintén a török sebesültek javára fordítatik. Belépődíj: Földszinti ülőhely: 1 kor. 50 fillér, állóhely 1 kor., karzatijegy 50 fillér. Belépőjegyek az előadás előtt a pénztárnál válthatók.

* **Szabályrendelet a táblás szekerekről.** Nagy-Váradon a régi két kerekű talyigák már majdnem kimentek a forgalomból s helyettük négykerekű lapos szekerek, u. n. táblás kocsik jöttek forgalomba, kisebb terhek szállítására. Összesen 105 ilyen táblás kocsi van Nagy-Váradon. *Gerő Armin* főkapitány ezekről a járművekről szabályrendelettervezetet készített. A tervezet szerint ezután évenként 10 koronát kell fizetni köztér használat címén, minden táblás szekér után; kötelesek az állomás helyeket tisztán tartani, összegyűjteni és elszállítani. Minden kocsin ki kell egy táblán függeszteni a tulajdonos nevét és a szekér számát. Csak 18 évnél idősebb kocsisokat alkalmazhatnak. Allóhelyül kijelöli a szabályzat a Lloyd-kávéház és Ujvilág-kávéház előtti teret, valamint a Torna-utca torkolatát. A város területén a fuvardíj egyszeri kisebb fuvarnál 1 K 20 f., nagyobb fuvar egyezés szerint; terményszállítás métermázsánként 50 fillér. A szabályrendelet ellen vétők 1—50 kor. pénzbüntetéssel, ismétlődés esetén az engedély elvonásával büntetendők.

x **Női chevreux** v. box cipő 7 kor., férfi box cipő 8 kor., chevreux 9 kor. fiú box cipő 7 kor. 35—39 számig finom női fél cipő 5 kor., nyú szőr kalap 5 kor. állandó parti véte'ek Feketénél Elite-kávéház mellett. Calosnik nagyon olcsó árban.

Uri fehérenemű, „Fownes” keztyű, „Habig” kalap, eredeti angol cipő, egyedüli raktár

Róth M. utódánál.

Középiskolai

magánvizsgára-, érettségire-, javító vizsgákra egész nyáron át készülhet a **dr. Kállay-fele szemináriumban** (Budapest, IX. Lónyay-utca 18 b. Telefon 125—38.) Eredményei köz tudomásulag kiválóak.

Vadász urak figyelmébe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje. Oriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények egy külföldi mint belföldi löporral készültek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többre fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporáruda Telefon 269. Tanoncok felvétetnek. **Ladányi József** puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körözs felőli oldalon modern **három szobás lakás** mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **A Rose-nyelviskola felvételi irodája.** A Rose-nyelviskola folyó évi november hó elseje óta felvételi irodát tart fenn Rákóczi-út 3. sz. alatt, a hol az érdeklődő közönségnek az iskolára vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálnak. A nyelviskola tanfolyamára bármely órán be lehet iratkozni.

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

x **Aszódi olcsó karácsonyi vásárja Kossuth utca Sas-palota.** A helyi és vidéki mélyen tisztelt vevőközönség b. tudomására hozom, hogy friss déli áruim megérkeztek. Vidékieknek szállít póstán Magyarország bármely állomására a közkedvelt **Aszódi-cég.** Elsőrendű datolya, malaga és füge, óriási tiroli maroni, olasz mogyoró és cocusdió, mézédés narancs és érett citrom, remek cukrozott déli gyümölcsök, bámulatos szép és kitűnő ízű thea-sütemények, legnemesebb fajta kínai theák, valódi angol és francia rumok igazán meglepő olcsó árért. Dús választék **karácsonyi és újévi** cukorkákban, nagyban és kicsinyben. Állandóan friss pörkölt zamatos kávé 8-féle vegyüleből, melyből próbarendelést méltóztatassanak tenni. Kiváló tisztelettel: **Aszódi Mihály** trieszti kávé és thea közvetlen behozatala, cukorka és déligyümölcs nagykereskedő. Telefonszám egész megyére 635. Fiók telefon 1016. Fióküzlet **Cukorka Király** Ker.-utca. — **Csokoládé Király** Rákóczi ut. Telefon 610. — Gerbeaud cukorkák és sütemények friss minőségben.

x **Cirokseprű eladás.** A Bihar-megyei Gazdasági Egyesületnél a házi-ipar tanfolyamokon készített cirokseprűk eladatnak, miről a vásárolni szándékozókat azzal értesítjük, hogy egy darab fanyéllal ellátott három varrásos cirokseprű ára 38 fillér, 5 darab ára 1 korona 80 fillér. Ezen árak az Egyesület székházában (Bunyitayliget) átvéve értendők.

A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.” sertéshizlaldájában (Őssi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

x **Ungváry Gergely** könyv- és papirkereskedése Nagyvárad, **Rákóczi-ut** (Orsolya-zárda). Ajánlja dús felszerelt raktárát, szép-irodalmi és ifjúsági könyvekben, valamint legújabb művészeti lapokban.

x **EGY HÁZ** Szaniszló-utcán pénz nélkül megvehető. Cim megtudható a kiadóhivatásban.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszemet, házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasútnál.

x **Karaguly E.** úri szabó-üzletét november hó 1-től Rimanóczy-utca, Guttmann-házba áthelyezte.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: Kis gróf.

Vasárnap délután: Boszorkányvár, este: Ostrom.

A kis gróf jubilaris előadása.

A színházi iroda jelenti: Szombaton este jubilaris előadás lesz a Szigligeti-színházban. Rényi—Martos diadalmas operettje. A kis gróf kerül 25-ször színre. A jubileumi előadás valószínűleg zsufoolt házat fog vonzani.

Vasárnapi előadások.

Vasárnap délután Milöcker operettje, a Boszorkányvár kerül színre. A Boszorkányvár nagyon kedves, értékes operett, a direktió helyesen cselekedett, mikor alkalmat adott, hogy ezt a bájos dalművet olcsóbb helyárak mellett, délutáni előadásnak tette. Este a színházi szezon egyik leghatásosabbnak ígérkező premiérje lesz, Az ostrom, melyet Henri Bernstein, a világhírű francia színműíró irt.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ **Felmentő ítélet a berkényi gyilkosság ügyében.** A férje meggyilkolásával vádolt özv. *Makarie* Mártonné és fia ügyében tegnap folytatta az esküdtbíró-ság a tárgyalást. Amikor 9 órakor az elnök megnyitotta a tárgyalást, felállt az esküdtek elnöke és kijelentette, hogy terjesszék ki a vizsgálatot más irányban is, mert úgy látszik nem az asszony volt a gyilkos, hanem *Mos* Marcián. Az elnök felvilágosította az esküdteket, hogy ők csak arról ítélezhetnek, bűnösök-e a vádlottak vagy nem? Ezek után előrelátható volt a felmentő ítélet. A felmentésben az ügyész is megnyugodott.

TÁVIRÁTOK

Munkapárti értekezlet.

Budapest, nov. 28.

(Saját tud.) Ma délután munkapárti értekezlet volt, melyen *Dániel Gábor* elnökölt. A közoktatásügyi tárcát *Kammerer Ernő* ismertette. Elfogadták hozzá szólás nélkül. *Hegedüs Lóránd* a pénzügyi tárcát adja elő, amelynél *Solymosi Ödön* báró szólalt föl s kéri a minisztert, hogy kiméletesen hajtsa végre az

uj adótörvényeket. Sándor János a nyugdíj törvényjavaslatokat ismereti, melyeknél Lukács László és Teleszky János szólaltak föl. Ezeket is elfogadták.

A házszabályrevízió bizottság elnökévé egyhangulag Tisza Istvánt, előadó-jává pedig Darvai Fülöpöt választották meg.

Csernoch hercegprimás esküje.

Budapest, nov. 29.

(Saját tud.) Csernoch János az új hercegprimás december 5-én fogja letenni az esküt a király kezébe.

Thalián Bélát megfenyegették.

Szeged, nov. 29.

(Saját tud.) Thalián Béla már napokkal ezelőtt intelligens emberre valló kézírással levelet kapott, melyben bejelentik, hogy kastélyát levegőbe fogják robbantani és lakóit fel fogják boncolni. A fenyegetésre nem adott semmit a birtokos. Tegnap este azonban gyanus alakok közeledtek a kastélyhoz, mire az őrségen lévő béresek rálöttek a közelgőkre, akik elmenekültek. A esendőség nyomoz.

Tifuszbeteg herceg.

Belgrád, nov. 29.

György herceget, a ki hastifuszban megbetegedett, tegnap Belgrádba vitték. Sándor herceg trónörökös is ezelőtt három évvel ugyanebben a bajban megbetegedett.

Lelőtt csendőrparancsnok.

London, nov. 29.

(Saj. tud.) Monfernátost a kinevezett szaloniki görög csendőrparancsnokot egy bolgár tiszt kevés szóváltás után lelőtte.

Szerencsétlenség a gyakorlótéren.

Páris, nov. 29.

A vincennesi gyakorlótéren nagy szerencsétlenség történt. Gyakorlat közben a robbanó töltések közé tévesből egy élesztőtöltés került, amely felrobbant. Egy tüzér, aki nyakán sérült meg, azonnal meghalt, egy másik tüzér haldoklik, egy harmadik tüzér súlyosan megsérült.

Az orosz cár ajándéka.

Pétervár, nov. 29.

(S. t.) A Morningpost-nak jelentik Odesszából, hogy a cár a háború befejezése után a Kerzon cirkálóhajót a montenegrói királynak fogja ajándékozni.

Biztat a béke.

Szófia, nov. 29.

A fegyverszüneti tárgyalások igen kedvezően alakulnak. Holnap részleteket tesznek közzé. Csataldzásnál minden csendes, de annál hevesebb a harc Drinápolynál, amelyet a bolgárok minden áron be akarnak venni.

Riadalom Pozsonyban.

Budapest, nov. 29.

(Saj. tud.) Ma a városban az a riasztó hír futott szét, hogy felrobbantották a Krammer kőbánya mellett levő lőportornyot. A torony teteje nedves volt s így a robbanás nem következett be. Azóta kettőzött őrség őrzi a dunai hidat s az alagutat is.

Szerb kémeket fogtak.

Székesfehérvár, nov. 29.

(Saj. tud.) A bicskei csendőrök ma elfogtak egy gyannas embert, aki valószínűleg szerb kém. Katonai műszerek és várrajzok voltak nála. Neubainer Ferencnek mondja magát. Átadták az ügyészségnek.

Nemzetközi konferencia.

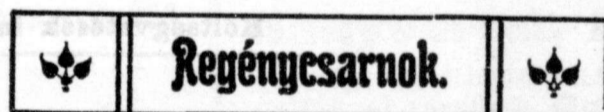
Páris, nov. 29.

Ma kapta meg a kormány az angol kabinet javaslatát, mely azt tartalmazza, hogy tartsanak a kontinens valamelyik nagy városában nagykövetségi konferenciát. Ha ezt a kormány magáévá teszi, úgy már a jövő héten összehívják ezt a nemzetközi nagykövetségi konferenciát.

Bűnbakkot keresnek.

Bécs, nov. 28.

(Saj. tud.) Illetékes körökből jelentik: A helyzet változatlanul komoly, mert a szerbek még nem tettek le arról az álmukról, hogy segíteni fogja őket a hatalmas Oroszország. Ezért makacsul ragaszkodnak követeléseikhez. Prohászka jelentése még nem érkezett meg. A szerb kormány most bűnbakkot keres. Először a katonai hatóságot, majd a katolikus albánokat okozta az eltűntetésért.

GYÖNGYVIRÁG.

Irta Cserecs Andor.

— Eh! felelt Miksa, a katona is csak ember és én azt az embert eltalálom! — és elrohant.

Malvin lesujtva maradt ott, kezével homlokáról igazította el az aláhulló haját és meredten nézett a földre. — És én magam ingereltem őt a bosszura! — Ah ennek a párbajnak nem szabad megtörténni! — Ah, hogyha Miksa sebet kapna, vagy talán megölné! . . . felsikoltott, azután szemeivel felfelé tekintett. — Nem, nem szabad megtörténni, hiszen én akkor meghalnék.

Azután vontatott léptekkel távozott a szobából.

XXV.

A tárgyalás a segédek között több napig tartott, aminek az volt az oka, hogy egyik fél sem árulta el a párbaj okát, de mindkettő ragaszkodott ahhoz, hogy a legszigorúbb feltételek mellett történjék meg.

A grófnak méltósága és igazán nagyon

szeretett hűga volt halálosan megsértve, itt a fény és testvéri szeretet kavardott össze a sötét bűnnel, amott az ököl érezte hatalmát és tüzelte a bosszút.

Ezalatt megérkezett Gyöngyvirág is még pedig Elzával együtt.

A fiatal asszony szemei vörösek voltak a sirástól.

Hogyné! — az egyik ember a bátyja, a másik a férje volt.

Elza, amikor tudomására jutott a két férfi engesztelhetetlen gyűlöltése, a férjéhez fordult és levélben kérte arra, hogy kímélje őt és szüleit.

A férje figyelmeztette, hogy ama régi hősnők közzé kell tartoznia, hogyha grófné lett, akik magok tüzeltek férjeiket a küzdelemre és hogyha a férj elbukott, hős lélekkel viselték a veszteséget.

Amellett ő katona is és gróf, az arisztokráciához tartozik, egyik sem türi a szennyet sem magán sem családján.

A megrémült asszony Budapestre sietett, hogy férjét felkeresse, a szülei hához szállani nem mert, mivel atyját és anyját megremíteni nem akarta.

Báró Horvát Jenő és a neje, az apa és anya boldog tudatlanságban élnek, előttük egy nagy eszme lebegett, az hogy Miksa elősábitja Gyöngyvirágot, ekkor aztán Mória meg fog szabadulni a hinártól, ami fogva tartja; a szerelem, ez a báránnyel, el fog oszlan a szélesapástól.

Gyöngyvirág Elzával jött Budapestre, ő azonban, a mama hívására, miután Elzát elhelyezte a Rémy-szállóba, a bankárékhöz sietett.

A mama, akit ebben a dologban a férje beavatott tervébe, szívesen fogadta, mert gondolta, hogy mindez Miksa intézkedésére történt, megmutatta neki a szobáját, ahol elhelyezkedjék; ez a szoba a Miksa szobája mellett volt.

Mikor a sátán dolgozik, a sors mindent kezére ad.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	— — —	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	— — —	531.—
Közuti vasut	— — —	651.—
Városi villamos	— — —	375.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	713.—
Rimamurányi	— — —	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hanincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilagyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s
Szacsuay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nívásra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

DEUTSCH SIMON

MŰBÚTOR ASZTALOS
NAGYVÁRAD, ŐR-UTCA 6.

Ajánlja saját készítményű hálószoba-, ebédlő-, előszoba- és konyha modern kivitelű berendezéseit, melyekből háló- és ebédlő-szoba állandóan nagy raktár. Javítások jutányos árban. Költségvetés díjtalan. Levelekre válasz. Meghívásra azonnal jövök.

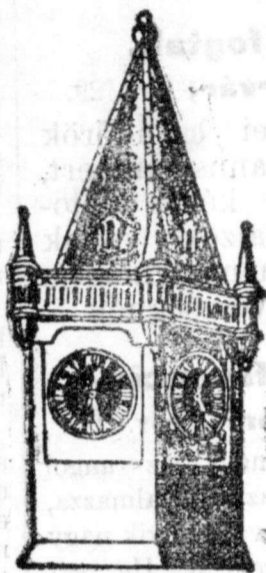
VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Sarkady és Szánthó
TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.
Villanyerő berendezés.

Arjegyék kívánatra.
Saját ház.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Belfizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5°-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenemű bankszerű beszedésekkel (incassó olcsó díj mellett).

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

é v l á m p á k

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocró-zozással hetenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirda, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jói és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkal órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknek 50% engedmény.

Hallatlan

olcsó árban készít Piski **Ferenc** cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utca
sarok, Schvare Farkas-féle házban.

HA A KOSSUTH-

utcába vezet útja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munkáanyagokban.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál
Rákóci-ut

Telefon. 630.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országsszerte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint.

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1.
Füzület: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa
fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.
NAGYVÁRAD
Körözs-utca 11. sz.
Épület és műlakatos vezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL
Akadémia-u. 1. sz.

Czukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Molnár János cukrász
Kolozsvári-u. 50.

Legolcsóbban vásárolhat

Haás Simon

divatáru üzletébe **Kert-utcán a Löwinger-féle helyiségbe**, férfi- és női divatcikkeket és mindennemű rövidárut.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvente!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapított 1895-ben.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Estéknél Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut, Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. itélőtábla és a megyei főszolgabírók és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelei különlegességi munkákat is kellő szak tudással a leppontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalor, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden still és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Szántó Dezső

első

nagyvárad

**REDÖNY-
GYÁRA** Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Csoda elárusítás!!!!

Partiba vettem, szőnyeg, ágy és asztal garnitúr, rumburger vászon, se-lyem és csipke dolgokat.

Félárba árusítom.

Löwinger Márton

versenyáruháza Kert-u. 1. sz.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18.
Az összes alkatrészek állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyszereléseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szaklparos.)

**NAGYVÁRAD,
Szt. János-u. 34.**

Készít mérték szerint úri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.

Petry Árpád

órá- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Taroly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban

Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjavitó, vas és rézöntőde

**NAGYVÁRAD,
Sánc-utca 22. sz.**

Mayer Lajos

kárpitos és díszítő
GYAR-U 1 SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát jutányos árban. Levelezőlap meghívásra azonnal jövök. állandóan készmunka kapható.

A NOVEMBERI költözködésekkor a legcélszerűbb

HIRNM. és FIA

villamosági vállalatához fordulni

Kossuth Lajos-u. 16. sz.

Nagy csillárraktár.

Telefon 10-54.

Telefon 10-54.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett késes és köszörűldéje
Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindennemű speciál köszörüléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lónyíró gépet, zsillette és mindentféle más borotvák köszörülését pontosan eszközli.

Moly irtó szerek

rovarpor, poloska tinktura, s többféle háztartási cikkek parket beeresztő viaszok kaphatók
VADÁSZ ALBERT
„Angyal” droguerában
BÉMER-TÉR.

Fotbal cipők, gumi térdvédők, dresszek a legolcsóbban kaphatók

Lefkovits és Kácsér

Zöldfa-u., cipő, kalap és uridivat áruházában.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világitási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világitási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgál, meghívásra azonnal jövök.

Reisinger József

mechanikai gép és fegyverjavító műhelye

Sas palota zöldfa passzáz,

a hol a legprecízebb eszterga és gépmunkák készülnek.

Flegman

divatáruházában
Nagyvárad, Bémer-tér.

Leszállított árak:

Leány feöltők	20 koronától
Női téli feöltők	50 koronától
Peluche feöltők	75 koronától
Szörme bundák	100 koronától
Perzsiáner kabátok	500 koronától
Costüm kelmék	3 koronától
Bluz kelmék	2 koronától
Barchetok	50 fillértől
Reklam szövet 120 cm. széles	1 koronától
Reklam flanel	45 fillértől

Ujdonság! Ujdonság! Tündér harangok.

Bárki egy óra alatt megtarthat rajta játszani. Kovácsolt vas állványon, 15 összehangolt ezüstmécsengővel van ellátva. Erős szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona.

Wagner a „Hangszer Király”
országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában,
BUDAPEST, JOZSEF-KÖRUT 15. SZÁM.
Ovás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Szalonna, prima,
pörkölt, nehéz áru leg-
jutányosabban kapható.
Mindennemű termények
vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank
és Központi Takarékpénztár Részv.-társ
árusztály.

Telek-utca 3-ik szám, Telefon 172.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru,
cserép, fedéllemez, gipsz, nád,
csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

M. kir. lőpor-áruda
Vadászfegyverek
Revolverek
Vadászati felszerelések

Eredeti Valtersdorfi töltények
TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.